

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/162/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8804115074
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8804115074.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci navrhovateľa: E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., Q., P. XX, zast. JUDr. Jozef Tarabčák, advokát, Hlavná 13, 080 01 Prešov, proti odporkyni: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., H. XXX, o vyporiadanie BSM o odvolaní navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7C 31/2004-1002 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo (ďalej aj „BSM“) účastníkov konania tak, že do výlučného vlastníctva odporkyne prikázal hnutelné veci, ako aj nehnuteľné veci uvedené vo výroku rozsudku, zaviazal navrhovateľa zaplatiť odporkyni sumu 1.287,42 eur ako náhradu za jej podiel v BSM v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku, rozhodol, že navrhovateľ a odporkyňa sú povinní rovným dielom zaplatiť H. M. sumu 3.319,39 eur z titulu poskytnutej pôžičky, D. E. sumu 6.638,78 eur z titulu poskytnutej pôžičky a E. E. sumu 6.638,78 eur z titulu poskytnutej pôžičky do 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozsudok odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX účastníci uzavreli manželstvo, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou 5C/108/2003 zo dňa XX.XX.XXXX rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 31.03.2004, a tým zaniklo BSM. Po zániku BSM zostal medzi manželmi nevyporiadany majetok patriaci do BSM. V konaní nebola preukázaná existencia ústne uzavretej dohody o vyporiadaní BSM tak, ako to tvrdil právny zástupca odporkyne. Neskôr obaja účastníci existenciu dohody o vyporiadaní BSM popreli. Na základe toho súd vykonal vyporiadanie BSM. Uviedol, v ktorých veciach boli zistené, že patria do masy BSM a v akých hodnotách. Pokiaľ ide o ostatné hnutelné veci, v konaní nebola preukázaná ich existencia ku dňu zániku BSM, prípadne to, že patrili do BSM. Preto ich súd nevyporiadal. Išlo napr. o posilňovací stroj, záhradnícke náradie, náradie domáceho majstra. Súd do BSM zahrnul peňažný výnos z hnutelných vecí, ktoré do masy BSM patrili ku dňu zániku BSM, ich existencia bola ku dňu zániku BSM preukázaná a bolo preukázané, že boli scudzené po zániku BSM. Taktiež bolo preukázané, že ten účastník konania, ktorý danú vec scudzil, neuhradil žiadnu sumu z tohto výnosu protistrane. Súd do BSM nezahrnul rekonštrukciu, resp. prístavbu rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parcele XXXX/X pre k. ú. H.. Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že prostriedky na vykonanie tejto rekonštrukcie vynaložil z vlastných prostriedkov nepatriacich do BSM, ktoré dostal darom od svojich príbuzných a navrhovateľ tieto tvrdenia aj v konaní preukázal. Súd skonštatoval, že v danom prípade išlo o vnos výlučného majetku navrhovateľa do výlučného majetku odporkyne. Tento nárok navrhovateľa nemohol byť vyporiadany v rámci konania o vyporiadanie BSM, nakoľko do masy BSM nepatrí. Súd hodnotil aj tvrdenia navrhovateľa, že do BSM mali patriť aj pôžičky, ktoré mu boli poskytnuté bratom D. v sume 200.000 Sk, bratom E. v sume 200.000 Sk a H. M. v sume 100.000 Sk. Mali byť použité na financovanie rekonštrukcie domu. Z dokazovania vyplynulo, že kolaudačné rozhodnutie bolo vydané dňa 19.12.2001, všetky pôžičky boli poskytnuté neskôr ako bola rekonštrukcia domu skolaudovaná, preto z nich táto rekonštrukcia financovaná byť

nemohla. V konaní bolo preukázané, že dňa 02.07.2003 zo spoločného účtu účastníkov konania vo R. navrhovateľ bez vedomia a súhlasu odporkyne vybral sumu 301.429,90 Sk a odporkyni z uvedenej sumy neuhradil nič. Súd preto tieto vybrané úspory zahrnul do masy BSM, pretože nebolo preukázané tvrdenie navrhovateľa, že sa jednalo o podnikateľský účet a navrhovateľ z neho hradil náklady súvisiace s podnikaním. Pokiaľ ide o pôžičky, všetky tieto pôžičky navrhovateľ zobral bez vedomia a súhlasu odporkyne, čím porušil § 145 ods. 1 OZ. Všetky pôžičky sú však v čase vyporiadania premlčané s poukazom na platnú judikatúru súd zaviazal oboch účastníkov konania tieto premlčané pôžičky vrátiť veriteľom rovnakým rovným dielom. Pokiaľ ide o pohľadávku, o ktorej obaja účastníci tvrdili, že patrí do BSM, jedná sa o pohľadávku v sume 11.765,08 eur, uplatnenú navrhovateľom v súdnom konaní Okresného súdu Vranov nad Topľou 4C/261/2005 voči dlžníčke P. R., súd túto pohľadávku do masy BSM nezahrnul a nevyporiadal ju, a to z dôvodu, že táto pohľadávka, a to aj samotná existencia i výška je sporná, o čom svedčí ten fakt, že je uplatnená voči dlžníčke v súdnom konaní. To znamená, že dlžníčka jej existenciu, resp. výšku popiera. V čase vyporiadania je tak neisté, či táto pohľadávka bude súdom priznaná a v akej výške. Ak by ju súd do masy BSM zahrnul a prikázal ju navrhovateľovi, musel by súd s poukazom na § 150 OZ zaviazat' navrhovateľa na úhradu polovice vyrovnacieho podielu z uvedenej sumy odporkyni. V prípade úplného alebo čiastočného nepriznania tejto pohľadávky, navrhovateľovi by tak mohol vzniknúť dôvod pre obnovu konania. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 151 ods. 3 OSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa. Odvolanie odôvodnila tým, že má za to, že o vyporiadaní celého BSM sa dohodla hneď po zániku BSM, preto je súdne konanie aj z tohto hľadiska nepodstatné. Existenciu dohody tvrdila nielen odporkyňa, ale dosvedčili ju aj obaja svedkovia, manželia R. Uviedla, že má výhrady k zaradeniu niektorých vecí, že patria do BSM alebo k ich hodnote, jedná sa o šijací stroj značky J., kôň E., garáž, prívesný vozík. Súd nesprávne posúdil pôžičky, ktoré mal navrhovateľ údajne dostať od H. M. a bratov D. E. a E. E.. Tieto tvrdené pôžičky neexistujú a ich poskytnutie navrhovateľ nepreukázal. Zmluvy o pôžičke bez osvedčených podpisov boli dorobené dodatočne pre potreby súdneho konania. Údajní veritelia ani nedisponovali prostriedkami o tvrdenej výške pôžičiek. Účastníci konania mali na bankovom účte k 02.07.2013 nasporenú sumu cca 300.000 Sk, nebol teda dôvod sa voči tretím subjektom zadlžovať. Pôžičky na rekonštrukciu mali byť poskytnuté v rokoch 2002 a 2003, teda až po skončení rekonštrukcie. A ak by súd aj mal preukázanú existenciu pôžičiek, tieto nie sú spoločným záväzkom. Pôžička len jedného z manželov je individuálnym záväzkom tohto manžela, a to bez ohľadu na skutočnosť, že tento záväzok možno v prípade jeho vymáhania uspokojiť aj z vecí patriacich do BSM. Súd prvej inštancie správne zistil, že pôžičky si zobral navrhovateľ sám bez vedomia a súhlasu odporkyne, a preto ide o jeho individuálne záväzky, teda nie o spoločné záväzky ako tento nesprávny záver prijal súd prvej inštancie. Dokonca aj v prípade, že by sa jednalo o spoločné pasívum BSM je konštitutívny tretí výrok rozsudku nezákonný a nevykonateľný, lebo manželom zakladá povinnosť na plnenie s určením novej splatnosti zjavne premlčaných záväzkov. Súd mohol takýmto výrokom len určiť, že preberateľmi spoločných záväzkov sú obaja manželia v rovnakom pomere so zachovaním ich práva vzniesť námietku premlčania. Súd nesprávne prijal skutkový a právny záver týkajúci sa spoločnej pohľadávky voči P. a jej nezaradenie do masy BSM z dôvodu údajnej spornosti tejto pohľadávky. Údajná pohľadávka vôbec nebola medzi účastníkmi konania sporná. Existenciu tejto pohľadávky tvrdil tak navrhovateľ, ako aj odporkyňa, nie je zrejmé odkiaľ súd dospel k záveru o spornosti tejto pohľadávky. Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné. Vedomosť o pohľadávke mala aj samotná svedkyňa R.. Táto potvrdila, že prestala splácať z dôvodu, že splátky kúpnej ceny začali od nej žiadať obaja účastníci konania. Nespochybnila však uplatňovanú výšku nároku. Súd mal na strane navrhovateľa zohľadniť predmetnú pohľadávku, keďže medzi účastníkmi došlo k zhode, že by ju mal nadobudnúť práve on. Úvahy o tom ako môže súd v inom konaní rozhodnúť, čo môže teoreticky založiť dôvod pre obnovu konania, je neprijateľná. Súd má vychádzať z okolností a stavu v čase vyhlásenia rozsudku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby ho zmenil.

3. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie aj navrhovateľ. Uviedol, že rozsudok je nepreskúmateľný a súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Uviedol, že bez určenia hodnoty a bližšej špecifikácie veci je prvý výrok o prikázaní veci do výlučného vlastníctva odporkyne neurčitý. Aj druhý výrok, ktorým bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť odporkyni za jej zaniknutý podiel sumu 1.287,42 eur, je neurčitý a nevykonateľný, z rozsudku nie je zrejmé, aký zaniknutý podiel a z ktorých vecí jej má byť vyplatený. Z rozsudku nie je zrejmé aký skutkový stav súd zistil, teda čo patrí do BSM a čo je potrebné vysporiadať. V rozhodnutí sa síce nachádza zoznam hnutelných vecí, ale nevyplýva z neho či suma

uvedená pri ňom je hodnota veci alebo podiel, ktorý má byť zaplatený. Súd len príkladmo vymenoval niektoré veci, ktorých existencia nemala byť preukázaná ku dňu zániku BSM, neuviedol však všetky veci. Aj v tejto časti je preto rozsudok nepreskúmateľný. Súd nesprávne posúdil kuchynskú linku ako vec, ktorá sa stala súčasťou nehnuteľností. Kuchynská linka je samostatná vec. Súd nesprávne vyvodil skutkové zistenia o tom, že kôň E. existoval v čase zániku BSM, pretože bol predaný pred rozvodom. Pokiaľ ide o garáž, ktorú odporkyňa zbúrala po zániku BSM, materiál z tejto garáže spotrebovala pre svoju potrebu, preto rozhodnutie o vyplatení polovice z jej hodnoty nie je v súlade so zásadami podľa § 150 OZ. Do masy BSM súd nezahrnul hodnotu rekonštrukcie s odôvodnením, že navrhovateľ tvrdil, že prostriedky na vykonanie rekonštrukcie vynaložil z vlastných prostriedkov nepatriacich do BSM. Súd sa pri tomto však nevysporiadal s tvrdením odporkyne, že rekonštrukcia bola financovaná zo spoločných prostriedkov (vyjadrenie na č.l. 676). Súd pri rozhodovaní vychádzal z tvrdenia navrhovateľa, že išlo výlučne o jeho prostriedky, pričom sa vôbec nevysporiadal s tvrdením odporkyne, že rekonštrukcia bola financovaná zo spoločných prostriedkov. Hodnotenie súdu, že príjmy účastníkov nemohli pokryť náklady na rekonštrukciu s poukazom na zamestnanie navrhovateľa v roku 1994 až 1998 je odôvodňované príjmami z obdobia, ktoré predchádzalo obdobiu rekonštrukcie, a preto nemá vplyv na toto obdobie. Skutkové závery súdu nezodpovedajú skutočnosti, ktorá bola v neskorších rokoch odlišná, pretože účastníci prevádzkovali bar v rekonštruovanom dome, resp. navrhovateľ mal prevádzky. Rekonštrukcia bola povolená v roku 1997 a skolaudovaná v roku 2001. Preto odôvodňovanie príjmami z rokov 94 až 97 vyznieva rozporne. Rozporne vyznieva odôvodnenie, že znalec stanovil hodnotu rekonštrukcie na 25.894,08 eur a dary vysoko prevyšovali túto hodnotu. Z odôvodnenia sa nedá zistiť ako sa súd vysporiadal s tvrdením odporkyne, z čoho bola rekonštrukcia financovaná, kde je uvedená celková suma 540.000 Sk. Do hodnoty rekonštrukcie je zahrnutá aj svojpomocná práca, a preto sa javí tvrdenie odporkyne o potrebe finančných prostriedkov zodpovedajúce skutočnosti. Súd nesprávne rozhodol, keď neposúdil ako samostatné veci aj oporný chodník, prístupovú cestu a chodník, oplotenie, plot od susedov, vešiak na prádlo, altánok, vonkajší gril, voliéra pre psa, ktoré sú samostatnými vecami a nie sú súčasťou domu ani jeho príslušenstvo. Súd sa nevysporiadal s vysadenými tujami v hodnote 20.000 Sk. Súd zahrnul do BSM aj sumu 301.429,90 Sk, ktorú navrhovateľ vybral 02.07.2003 z účtu, t.j. 10 mesiacov pred rozvodom z toho dôvodu, že odporkyni z tejto sumy nič neuhradil a nepreukázal, že tieto prostriedky použil na podnikanie. Navrhovateľ neunesol podľa súdu dôkazné bremeno o tom, že išlo o podnikateľský účet. V tejto súvislosti je podstatné, že odporkyňa začala v určitom štádiu konania tvrdiť, že išlo o prostriedky patriace do BSM a že nešlo o účet podnikateľský. Povinnosťou odporkyne bolo preto tvrdenie preukázať. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolania účastníkov sú dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť. Z odvolacích námietok účastníkov sú dôvodné nasledujúce:

- Záver súdu prvej inštancie o tom, že do BSM zahrnul sumu 301.429,90 Sk, ktorú navrhovateľ vybral z účtu 02.07.2003 (počas trvania manželstva), je nedostatočne odôvodnený. Pokiaľ k výberu tejto sumy došlo za trvania manželov, je povinnosťou toho účastníka, ktorý tvrdí, že prostriedky neboli použité na spoločnú spotrebu, túto skutočnosť dokázať. V opačnom prípade je na túto sumu potrebné nazerať tak, že bola vybratá aj spotrebovaná počas trvania manželstva a nemožno ju teda vysporiadať.

- Záver súdu prvej inštancie o tom, že vnos vlastného majetku jedného z manželov do vlastného majetku druhého z manželov nemožno vypořadovať v konaní o vypořadání BSM, je správny. V danom prípade sú však vyjadrenia a tejto skutočnosti sporné, na čo súd neprihliadol. Navrhovateľ tvrdil, že rekonštrukcia domu odporkyne bola financovaná z jeho výlučných prostriedkov. Odporkyňa však namietala, že rekonštrukcia bola financovaná aj zo spoločných prostriedkov. Súd nemôže svoje rozhodnutie založiť len na tvrdení navrhovateľa, musí vychádzať z tvrdení oboch účastníkov a z vykonaných dôkazov. Je teda potrebné zistiť, či rekonštrukcia bola aspoň sčasti financovaná zo spoločných prostriedkov, ak by tomu tak bolo, je potrebné zistiť rozsah použitia spoločných prostriedkov a o týchto potom rozhodnúť. Navrhovateľ má nárok, aby sa mu nahradila polovica spoločných prostriedkov investovaných do výlučného vlastníctva odporkyne. Nahradiť sa majú podľa § 150 OZ vložené prostriedky, nemá sa vychádzať zo zhodnotenia stavby odporkyne.

- Nesprávny je právny záver súdu prvej inštancie o tom, že účastníci sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť pôžičky, ktoré boli pôžičkami len navrhovateľa. Pokiaľ súd prvej inštancie zistil, že pôžičky, ktoré uvádza vo výroku rozsudku, si zobral navrhovateľ bez vedomia a súhlasu odporkyne, jedná sa o jeho

samostatné záväzky, ktoré nie sú spoločnými záväzkami a nie je možné ich vyporiadať v konaní o vyporiadaní BSM (napriek tomu, že môžu byť uspokojené aj zo spoločného majetku).

- Nesprávne je aj nezaradenie do BSM pohľadávky uplatňovanej v konaní pred Okresným súdom Vranov nad Topľou 4C/261/2005. Spornosť pohľadávky nie je daná tým, že musí byť proti dlžníkovi uplatnená v súdnom konaní (pričom samotná dlžníčka prestala pohľadávku splácať navrhovateľovi až potom, ako zistila že účastníci nemajú vyporiadané BSM). Táto pohľadávka by musela byť sporná medzi samými manželmi. Medzi nimi však sporná nie je, obaja ju považujú za patriacu do BSM. Preto ju bolo potrebné vyporiadať a pritom bolo potrebné prihliadnuť aj na čiastočné plnenia dlžníčky.

5. Pokiaľ súd prvej inštancie nezistil všetky skutkové okolnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci (neuviedol príslušné skutkové zistenia do rozsudku) napriek tomu, že dôkazy o týchto skutočnostiach vykonal, jeho rozhodnutie ukracuje právo účastníka kvalifikovane sa proti nemu brániť. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Súd prvej inštancie bude vychádzať z vyššie uvedených záverov a zistí aké veci a v akých hodnotách patria do BSM, zistí spoločné dlhy manželov, zistí, či existuje dôvod, aby sa nahradilo čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na majetok jedného z účastníkov a následne rozhodne o vyporiadaní BSM. Každú vec je potrebné špecifikovať takým spôsobom, aby nebola zameniteľná, a je potrebné zistiť jej hodnotu ku dňu zániku BSM. Pokiaľ súd zistí, že niektoré z vecí tvrdené účastníkmi konania ako súčasť BSM do BSM nepatria, uvedie tieto veci a odôvodní svoj záver. Ak bola niektorá vec po zániku BSM zničená alebo spotrebovaná len v prospech jedného z účastníkov, treba zistiť hodnotu tejto veci a pripočítať ju k podielu toho z bývalých manželov, ktorý je spotreboval.

7. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.